

* **Ĉokolado.** Bongusta nutraĵo farita el kakao k sukero.

ĉoto 𐀓𐀗𐀮. G. de akantopteroj, fiŝo kies kapo estas piramidforma (*cottus*).

* **Ĉu.** Konj. uzata en rekta aŭ nereкта demando, kiam neniu alia demanda vorto estas en la frazo, k nur por montri ian dubon : ~ vi venos ? ~ (estas) vere ? ~ ne (estas vere) ? mi ne scias ~ mi povos veni ; ~ pro timo, ~ pro fiereco li nenion respondis ; ~ li koleras, ~ li ri-

das, li ne havas trankvilon Z ; li ekstermiĝos, ~ li estas fremdulo, ~ li estas indigeno Z ; ĉiu suĝikso ĉiam konservas egalan signifon, tute egale ~ ĝi estos uzata en la fino de alia vorto aŭ memstare Z. RIM. La vorto ĉu ni devas, kiom eble, uzadi nur en senco demanda, ankaŭ en la senco de necerteco au de dubo. Sed mi neniam konsilis uzi ĝin tute senbezono anstataŭ jen k aŭ (Z. Ling. Resp.). Kp aŭ, JEN.

D

* **Da.** Prep. uzata por rilatigi kun iliaj komplementoj la vortojn, kiuj esprimas precizan aŭ neprecizan kvanton, nombron, mezuron, pezon : *glaso ~ akvo, dekduo ~ pomoj ; ~ ĉevaloj ili havis 736 Z ; unu kilogramo ~ teo, dekdu jaroj ~ laborado ; peco ~ ŝtofo ; spaco ~ tero Z ; 60 paĝoj ~ teksto ; plenmanoj ~ cindro Z ; sistemo ~ signoj Z ; multe ~ papero, pli ~ akvo, guto ~ veneno, dika tavolo ~ fojno ; hajlo ~ kugloj ; svarmo ~ veturiloj Z ; torentoj ~ lumo ; sen ia ombro ~ dubo ; nokto pasigita inter torento ~ larmoj k flamoj de honto Z. RIM. 1 La mezurvorto estas kelkfoje neesprimita : mi faros, ke ~ vidvinoj ĉe ili estos pli ol ~ sablo ĉe la maro Z ; la neĝo falas, same kiel se ~ ĝi pluvus. RIM. 2 Oni uzas **da**, kiam la antaŭa vorto respondas al la demando : **kiom multe ?** *Bukedo ~ rozoj montras ian kvanton da floroj ; bukedo de rozoj atentigas pri la speco de la floroj, ne pri ilia kvanto ; peco ~ pano Z (Kp elpreni pecojn de riĉaj ŝtofoj Z). Oni ne devas uzi **da** : 1° antaŭ la artikolo **la** : *kvaronjaro estas parto ~ jaro Z. (Kp kvaronjaro estas parto de la jaro Z).* 2° Antaŭ la mezurvortoj : *50 markoj ~ rekompenco, mil frankoj ~ rento. (Kp sumo de 50 liroj.)* 3° Antaŭ la demonstrativaj aŭ posedaj adjektivoj : *mi dezirus iom ~ kuko (Kp mi dezirus iom de tiu ĉi kuko) ; multo ~ partianoj kolektiĝis (Kp ĉiuhore kreskas la nombro de niaj partianoj Z).***

dafno 𐀓𐀗𐀮. Genro de timeleacoj, arbedo (*daphne*).

* **Daktilo.** 1 Bongusta frukto de ~arbo (*Phoenix dactylifera*). 2 (V) Verspiedo,

konsistanta el unu longa (aŭ akcentita) k du mallongaj (aŭ senakcentaj) silaboj : *tiu ĉi* (— ~ ~).

Dalio. Ornamenta vegetaĵo kun diversformaj floroj de tre brilaj k diversaj koloroj (*dahlia*).

dalmatiko (K). Diakona vesto por diservo.

daltonismo Z 𐀓𐀗𐀮. Nekapablo de ĝusta kolorperceptado.

* **Damo.** 1 Atuta disko de la ~ludo. 2 Figuro de reĝino en la kartludoj. ~oj, ~ludo. Ludo por du personoj, ludata sur tabulo dividita laŭ cent kvadratoj alterne nigraj k blankaj, sur kiu oni puŝas disketojn.

damao 𐀓𐀗𐀮. Remaĉanta mambesto, genro de cervoidoj, kun palmoforma kornaro k makulpunktita haŭto (*dama*).

damagi = domagi 3.

* **Damasko.** Speco de silka ŝtofo, unufoje teksita en urbo Damasko.

damaskeni 𐀓𐀗𐀮. Inkrusti orajn aŭ arĝentajn fadenojn en metalon : ~ita klingo, ŝtalo.

damni (tr). Kondamni je infero.

* **Danci** (ntr). Ritme movi la membrojn, ordinare kun akompano de muziko : ~i antaŭ iu sur piedoj k manoj Z (flategi iun) ; ~i valson ; (f) la ŝipeto ~as sur la ondoj (Kp SALTĤ, BALANCIĤ). ~o. Ritma movado de la membroj. Kp POLKO, MAZURKO, KVADRILO, BALO, BALETO. ~arto. Arto ~i. Ŝnur ~isto. Akrobato, kiu marŝas k ~as sur streĉita ŝnuro.